

Måleri som spår och hörsägen

Hans Kvam på Härnösands konsthall

Nästan omgående när jag går in i Hans Kvams utställning frågar jag mig om den är ett försök att forma ett bildspråk, liksom på nytt, ännu en gång. Det kommer sig av att hans skira och tunna målningar på något tyngdlöst sätt uppehåller sig mellan det som föreställer något och det som inte gör det. Jag hittar ingenting jag direkt kan känna igen från vardagen och inte heller något helt främmande. Det skapar villrådighet och jag dras än hit och än dit, för jag vill ändå nå någon förankring huruvida det rör sig om avbildningar eller en sorts nybildningar, ett nytt sätt att beskriva saker kanske utifrån nya ögon.

I programbladet talar Hans Kvam om försök att porträttera ting som "befinner sig i gränlandet mellan att vara synligt och dolt." Han antyder också att det finns bakomliggande verkliga historier och öden från hans uppväxt i Norrbotten. Jag prövar att betrakta återspeglings av kanske suddiga minnesbilder, men lika fullt om inte mera verkar jag stå framför bilder som talar i egen sak, oberoende och självständiga. Om det finns något som binder ihop de sjutton målningarna så är det möjligen natur och landskap men i de mest förenklade och avskalade uttryck. Som vore det endast spår och hörsägen hämtade ur andra sammanhang.

Några ledtrådar kan titlarna ge, som *Mellan skurarna* och *Halva berget*, för att slumpartat välja ett par. När jag går till målningarna ser jag i den första också något som ser ut som spretigt regnstänk i en grön moss. I den andra framträder relativt tydligt en isbeklädd bergsform som sticker upp ur en lika frostig skog. Bilderna påminner mera om anonyma dokument, den förstnämnda som ett organiskt utsnitt och den andra som fotonegativ, en plåt från någon fotografisk gömma. Det är som att något Erinras, känslor eller syner, men fram stiger bleka skuggbilder från osäkra källor.

En bild som närmar sig berättelsen är *Nattduksbordet*. På ett utsirat litet dukat bord reser sig en scenografisk låda eller miniplantage fylld med skogens silhuett. Kanske att väva drömmar ur. En annan som även triggas fantasin är *Lågan*, där en gul och stram flamma slår upp som en bländande signal framför grå och undanskymda bergstoppar. En historisk brand? Men minnet är nött och slitet och framträder i målningen bara som en kvardröjande vacker fläck på en patinastruken väggyta.

Här och var lämnas konturtecknade detaljer ofyllda eller omålade, som vill konstnären peka på det orimliga i bildens sanningskrav eller bara ge lösa vinkar till betraktaren. Helheterna döljer sig och skickar bara fragment upp till ytan. Ett par mycket små målningar, där landskapets ljus fladdrar till, uppfattar jag som finurliga inpass eller kommentarer i marginalen. Längre än till svävande poetiska ingångar kommer man kanske inte i Hans Kvams bildvärld, men redan det är en nyckel. Och, hans rebusartade verk blir i tillägg även en form av metamåleri, måleri om sig själv, ett fortlöpande resonemang kring vad som händer vid framkallande och framställande av bilder.

Text och foto: Jan K Persson

Volym 2017-09-23